

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za teška
kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na
teritoriji bivše Jugoslavije od 1991.
godine

Predmet br. IT-95-5/18-T

Datum: 21. septembar 2012.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 21. septembra 2012.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA PRIHVATANJE IZJAVE SRĐE
SRDIĆA NA OSNOVU PRAVILA 92QUATER**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi:

g. Radovan Karadžić

Imenovani branilac

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za prihvatanje izjave Srđe Srđića na osnovu pravila 92*quater*", koji je optuženi podnio 16. jula 2012. (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim po njemu donosi odluku.

I. Argumentacija

1. Optuženi u Zahtjevu traži da se u spis uvrsti transkript razgovora koji je Tužilaštvo obavilo sa Srđom Srđićem (dalje u tekstu: Svjedok) 21. i 22. avgusta 2002. godine (dalje u tekstu: transkript), na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).¹ Svjedok je bio visoki funkcioner SDS-a u Prijedoru, a bio je i član Glavnog odbora SDS-a.²

2. Optuženi tvrdi da su u pogledu transkripta ispunjeni kriteriji za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*quater* i da bi ga Vijeće trebalo prihvatiti.³ U vezi s tim svjedok napominje da Svjedok nije dostupan za svjedočenje u ovom predmetu jer je preminuo u januaru 2008. godine.⁴ On dalje tvrdi da su "okolnosti pod kojima je razgovor obavljen dovoljno pouzdane za njegovo prihvatanje" budući da su razgovor obavili predstavnici Tužilaštva i da je sačinjen *verbatim* zapis.⁵ Optuženi takođe napominje da je transkript uvršten u spis na osnovu pravila 92*quater* u predmetu *Stanišić i Župljanin*.⁶

3. Optuženi tvrdi da je transkript relevantan i da ima dokaznu vrijednost za njegovu odbranu jer sadrži sljedeće dokaze: (1) da on nije imao stvarnu kontrolu nad počiniočima zločina u Prijedoru; (2) da su lica u Prijedoru stvarno željela da odu bez prisile; (3) da je on "namjeravao da stvori bezbjedne uslove za one koji žele da pobjegnu od sukoba"

¹ Zahtjev, par. 1.

² Transkript, str. 4-5.

³ Zahtjev, par. 4-6.

⁴ Zahtjev, par. 7, Dodatak A.

⁵ Zahtjev, par. 8.

⁶ Zahtjev, par. 2.

naročito za ljude držane u logorima u Prijedoru; i (4) da etničko čišćenje "nije bila politika srpskog rukovodstva".⁷

4. Dana 30. jula 2012., tužilaštvo je dostavilo "Odgovor Tužilaštva na Zahtjev optuženog za prihvatanje izjave Srđe Srdića na osnovu pravila 92*quater*" (dalje u tekstu: Odgovor). Tužilaštvo se ne protivi prihvatanju transkripta, ali tvrdi da je on nepouzdan i da "stoga ima malu ili nikakvu dokaznu vrijednost".⁸ Tužilaštvo napominje da su, uprkos tome što transkript tačno odražava riječi svjedoka, za procjenu njegove pouzdanosti relevantni i drugi faktori, između ostalog: (1) okolnosti pod kojima su dokazi pribavljeni; (2) da li je svjedočenje bilo predmet unakrsnog ispitivanja; (3) da li postoje drugi dokazi koji se odnose na iste događaje koje je svjedok opisao; i (4) druge faktore, uključujući i to da li postoje očigledne nedosljednosti u svjedočenju.⁹

5. Prema riječima tužilaštva, s obzirom na to da je Svjedok bio na rukovodećem položaju, transkript odražava njegovo nastojanje da se on i rukovodstvo bosanskih Srba distanciraju od događaja u Prijedoru.¹⁰ Tužilaštvo tvrdi da Vijeće treba da prida malo, odnosno nimalo značaja aspektima transkripta koji se ne podudaraju s dokumentacijom iz istog perioda ili informacijama iz samog transkripta, "naročito zbog toga što nisu provjerene unakrsnim ispitivanjem".¹¹ Tužilaštvo kao takve nedosljednosti ističe sljedeće: (1) prijem Varijante A/B Uputstva;¹² (2) upoznatost sa šest strateških ciljeva;¹³ (3) kontakt između prijedorskog Kriznog štaba i rukovodstva bosanskih Srba;¹⁴ (4) angažovanost optuženog u zatočeničkim objektima u Prijedoru;¹⁵ (5) postojanje politike etničkog čišćenja;¹⁶ i (6) odlazak nesrba iz Prijedora na dobrovoljnoj osnovi.¹⁷

⁷ Zahtjev, par. 9-15.

⁸ Odgovor, par. 1, 19.

⁹ Odgovor, par. 2, u kojem se poziva na Odluku po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja KDZ297 (Miroslav Deronjić) na osnovu pravila 92*quater*, 23. mart 2010., par. 22.

¹⁰ Odgovor, par. 3.

¹¹ Odgovor, par. 3.

¹² Odgovor, par. 4.

¹³ Odgovor, par. 5.

¹⁴ Odgovor, par. 7.

¹⁵ Odgovor, par. 8-10.

¹⁶ Odgovor, par. 11-15.

¹⁷ Odgovor, par. 16.

6. Tužilaštvo navodi da mu, ako transkript bude uvršten u spis, treba dopustiti da dokumente koji će biti predloženi Svjedoku tokom unakrsnog ispitivanja podnese bez posredstva svjedoka.¹⁸ Prema riječima tužilaštva, to bi ublažilo "negativan uticaj na pravo tužilaštva na pravično suđenje koji bi proistekao iz uvrštavanja u spis svjedokovog iskaza koji nije bio predmet unakrsnog ispitivanja", budući da se njegov iskaz odnosi na djela i ponašanje optuženog i rukovodstva bosanskih Srba.¹⁹ Tužilaštvo dalje tvrdi da bi uvrštavanje u spis takvih dokumenata bez posredstva svjedoka pomoglo Vijeću da transkriptu pripiše odgovarajući značaj.²⁰

II. Mjerodavno pravo

7. Vijeće podsjeća da je Pretpresno vijeće u ovom predmetu izložilo mjerodavno pravo u "Odluci po Zahtjevu tužioca za uvrštavanje u spis iskaza svjedoka KDZ198 i povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater*", koja je izdata 20. avgusta 2009. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s KDZ198).²¹ Vijeće to stoga neće ovdje ponavljati. Međutim, Vijeće ponavlja da svjedočenje svjedoka koji nije dostupan može biti dostavljeno u pismenoj formi ako vijeće zaključi: (i) da svjedok nije dostupan u smislu pravila 92*quater*(A), (ii) da je izjava, s obzirom na okolnosti u kojima je data i zabilježena, pouzdana, (iii) da je iskaz relevantan za postupak i da ima dokaznu vrijednost, i (iv) da dokazna vrijednost iskaza, koji može obuhvatati dokaze o djelima i ponašanju optuženog, nije nadmašena potrebom da se obezbijedi pravično suđenje.²²

8. Vijeće takođe podsjeća da je Pretpresno vijeće navelo neke od faktora koji se trebaju uzeti u obzir prilikom procjene pouzdanosti predloženog iskaza, a koji se odnose na okolnosti pod kojima je iskaz pribavljen i zabilježen.²³ Ti faktori obuhvataju: (i) da li

¹⁸ Odgovor, par. 18.

¹⁹ Odgovor, par. 18.

²⁰ Odgovor, par. 18.

²¹ Odluka u vezi s KDZ198, par. 4-10.

²² Odluka u vezi s KDZ198, par. 4-6: Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja šesnaest svjedoka i s njima povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater*, 30. novembar 2009., par. 6. V. *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.4, Odluka po interlokutornim žalbama Beare i Nikolića na Odluku Pretresnog vijeća od 21. aprila 2008. kojom su u spis uvršteni dokazi u skladu s pravilom 92*quater*, 18. avgust 2008., par. 30.

²³ Odluka u vezi s KDZ198, par. 5.

je izjava data pod zakletvom; (2) da li je svjedok potpisao izjavu s pratećom potvrdom da je izjava istinita po njegovom najboljem znanju i sjećanju; (3) da li je izjava uzeta uz pomoć prevodioca ovlaštenog od strane Sekretarijata Međunarodnog suda; i (4) da li je svjedok unakrsno ispitan u vezi s izjavom.²⁴ Među drugim faktorima koji se mogu uzeti u obzir jeste i to da li se iskaz odnosi na događaje o kojima ne postoje drugi dokazi, kao i odsustvo izrazitih ili očiglednih nedosljednosti u iskazu.²⁵ Čak i ako jedan ili više pokazatelja pouzdanosti nedostaju, Vijeće zadržava svoje diskreciono pravo da prihvata dokaze i to će uzeti u obzir u razmatranju pouzdanosti dokaza prilikom "utvrđivanja odgovarajuće težine koju mu treba pridati u sveukupnom razmatranju svih dokaza u predmetu".²⁶

III. Diskusija

9. Vijeće se na osnovu informacija koje je dostavio optuženi uvjerilo da je Svjedok preminuo i da je stoga nedostupan u smislu pravila 92*quater*(A)(i).

10. Pošto je pregledalo transkript, Vijeće se uvjerilo da je on relevantan za pitanja u ovom predmetu, između ostalog za sljedeća pitanja: (1) u kojoj mjeri su Krizni štab Prijedor i rukovodstvo bosanskih Srba bili u kontaktu; (2) optuženikova saznanja o zatočeničkim objektima u Prijedoru i njegova angažovanost u tim objektima; i (3) kretanje nesrpskog stanovništva iz Prijedora.

11. Vijeće podsjeća da dokaz, da bi imao dokaznu vrijednost, mora biti *prima facie* pouzdan.²⁷ Iako transkript nije sačinjen pod zakletvom niti uz pomoć prevodioca ovlaštenog od strane Sekretarijata, niti je svjedok u vezi s njim unakrsno ispitan, to je *verbatim* transkript audio-zapisa razgovora koji su sa svjedokom obavili predstavnici

²⁴ Odluka u vezi s KDZ198, par. 5.

²⁵ Odluka u vezi s KDZ198, par. 5.

²⁶ Odluka u vezi s KDZ198, par. 5.

²⁷ V. *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.2, Odluka po zajedničkoj interlokutornoj žalbi odbrane u vezi sa statusom Richarda Butlera kao svjedoka vještaka, 30. januar 2008., par. 22.

tužilaštva. Vijeće stoga smatra da način na koji je svjedok dao iskaz i način na koji je on zabilježen sadrže dovoljno pokazatelja pouzdanosti za njegovo prihvatanje.

12. Na Vijeću je da procijeni da li transkript sadrži nedosljednosti, odnosno da li između transkripta i drugih dokumenata o kojima se u njemu govori postoje takve nedosljednosti da to cijeli transkript čini nepouzdanim ili od toliko male dokazne vrijednosti da Vijeće treba odbiti njegovo prihvatanje. Pošto je razmotrilo argumente tužilaštva i samo pregledalo transkript, Vijeće zaključuje da, uprkos tome što Svjedok u određenoj mjeri izbjegava konkretan odgovor i što postoje određene nedosljednosti,²⁸ to nije u tolikoj mjeri izraženo da dovodi u pitanje pouzdanost transkripta i da zahtijeva da se njegovo prihvatanje odbije. Vijeće se stoga uvjerilo da je transkript u dovoljnoj mjeri pouzdan da bi se prihvatio na osnovu pravila 92*quater*. Sve eventualne nedosljednosti u transkriptu, naročito s obzirom na to da Svjedok nije unakrsno ispitan i da nije potvrdio njegovu istinitost, faktori su koje će Vijeće uzeti u obzir prilikom pridavanja odgovarajuće težine transkriptu s obzirom na sve dokaze, ali to nije prepreka za njegovo prihvatanje u ovoj fazi postupka.

13. Budući da smatra da je transkript relevantan za sadašnji postupak, da je dovoljno pouzdan i od dovoljne dokazne vrijednosti za svrhu prihvatanja, Vijeće zaključuje da transkript može biti uvršten u spis na osnovu pravila 92*quater*.

IV. Dispozitiv

14. Shodno tome, na osnovu pravila 54, 89 i 92*quater* Pravilnika, Vijeće ovim **ODOBRAVA** Zahtjev, **UVRŠTAVA** transkript u spis i **UPUĆUJE** Sekretarijat da transkriptu dodijeli broj dokaznog predmeta.

²⁸ V. na primjer transkript, str. 19-20, 28-30, 35, 37, 50-51, 56, 58.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 21. septembra 2012.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]